

Verkstadsindustrin i fokus

Q3 2013

En undersökning av Sveriges största verkstadsföretag och deras syn på nuläget och de kommande tolv månaderna

Innehåll

<i>Fortsatt positiva tongångar i verkstadsindustrin</i>	<i>4</i>
<i>Sammanfattning av resultaten</i>	<i>6</i>
<i>Inledning</i>	<i>9</i>
<i>Den generella utvecklingen – synen på det ekonomiska läget i det egna företaget , branschen, Sverige och globalt</i>	<i>10</i>
<i>Det egna företaget – nuläget i förhållande till årets första kvartal</i>	<i>14</i>
<i>Det egna företaget – framtidsutsikter för de kommande tolv månaderna</i>	<i>17</i>

***Fortsatt positiva
tongångar i
verkstadsindustrin***

Svensk verkstadsindustri ser fortsatt positivt på framtiden och tonen har förstärkts sedan årets första kvartal. Generellt andas en större optimism avseende branschens utveckling och dess syn på omvärlden. Vi får gå tillbaka till starten av vår Verkstadsbarometer 2008, för att se en lika tydlig indikation på tillväxt i omsättning som den vi ser i denna undersökning.

Andra tecken som skvallrar om en allt bättre konjunktur är ett ökat kapacitetsutnyttjande, ett ökat fokus på att behålla personal och inte minst en ökad optimism avseende vinstutvecklingen. Sannolikt har de rationaliserings- och effektivitetsprogram som flera företag arbetat med varit bidragande till den ökade optimismen vad gäller vinstutvecklingen. I likhet med tidigare noterar branschen dock fortsatta svårigheter i att finna kvalificerad arbetskraft.

Utveckling av nya produkter och tjänster är av väsentlig betydelse för branschen och vi ser fortsatt att dessa är prioriterade utgiftsområden för de flesta företagen. Undersökningen visar dock en markant reduktion av ökningstakten vilket möjligen kan härledas till ett ökat fokus på de investeringar som planeras och på de projekt som bedrivs.

Vi ser som sagt allt fler positiva signaler. Vi har också kunnat se en utveckling mot en allt bättre konjunktur, både nationellt och globalt. Är det möjligen så att vi kan skönja ett trendbrott och att konjunkturen nu faktiskt tar fart?

En djupare och mer detaljerad bild av läget i verkstadsbranschen hittar du på följande sidor.

Jag önskar dig en intressant läsning och ta gärna kontakt med någon av oss i teamet för en mer fördjupad diskussion.

Olof Enerbäck

Partner och ansvarig för
Verkstadsbranschen inom PwC

Olof Enerbäck

010-213 12 90, olof.enerback@se.pwc.com

1.

Sammanfattning av resultaten

I årets upplaga av Verkstadsbarometern, som är den elfte i ordningen, konstaterar vi att företagen målar upp en ljusare bild både när det gäller den globala ekonomin, Sveriges ekonomi och utvecklingen för det egna företaget. Rapporten visar positiva tecken kring frågor som rör företagets syn på vinstutvecklingen och trenden när det gäller kostnadseffektiviseringar ser ut att brytas något.

Positivare syn på företagets utveckling

När det gäller de enskilda företagen visar mätningen en växande optimism för den egna vinstutvecklingen. Fler tror att företagets intäkter ökar i jämförelse med den förra undersökningen för sex månader sedan. På kostnadssidan är andelen företag som minskat sina kostnader fortfarande fler än de som ökar sina kostnader. Men jämfört med förra mätningen pekar tendensen totalt sett mot att allt färre fokuserar på kostnads-effektiviseringar och på att sänka sina kostnader.

Utvecklingen i branschen

Vinstutveckling inom verkstadsbranschen som helhet ger en positiv bild. Ser vi till försäljningspriserna bedöms de förbli relativt oförändrade. Exportvolymerna ökar i förhållande till första kvartalet 2013 och företagen går från att vilja skära ner i personalen till att fokusera på att behålla personalstyrkan oförändrad. Även kapacitetsutnyttjandet inom verkstadssektorn ökar i förhållande till föregående mätning och en övervägande majoritet av företagen avser fortfarande att växa under det kommande året. Detta gäller dock främst på nationell nivå.

Viljan att etablera sig på utländska marknader har minskat sedan tidigare mätning. Andra positiva signaler är att företagen planerar att satsa mer resurser på nya produkter och tjänster. Det som företagen däremot signalerar att de vill dra ner på är IT-investeringar, forskning och utveckling.

Synen på omvärlden

Verkstadsföretagen ser ljusare på både svensk ekonomi och på global ekonomi än de gjorde under första kvartalet 2013. Även oron för valutakursförändringar fortsätter att minska. Bland de faktorer som uppges hindra tillväxten nämns ändå den globala ekonomins utveckling liksom bristande efterfrågan och konkurrens från utländska aktörer. Även energipriser och brist på kvalificerad arbetskraft ökar i betydelse för tillväxten inom verkstadssektorn.

Tabell 1. Branschens utveckling och framtidsutsikter i siffror

En jämförelse per halvår av Verkstadsbarometerns nyckeltal. Förändringskolumnen visar på förändringen mellan de senaste två mätningarna.

Nyckeltal	2009		2010		2011		2012		2013		Förändring Q1 '13 - Q3 '13
	Q3	Q1	Q3	Q1	Q3	Q1	Q3	Q1	Q3		
Syn på de kommande 12 månaderna											
Optimism inför företagets vinstutveckling	49	62	53	62	40	48	27	36	50		↑
Optimism inför branschens vinstutveckling	39	57	55	60	18	24	18	19	40		↑
Optimism för svensk ekonomi	40	60	73	78	4	24	9	25	38		↑
Optimism för den globala ekonomin	–	–	–	–	–	10	11	24	38		↑
Jämförelse med för tre månader sedan											
Ökning av företagets intäkter	45	47	53	50	33	46	22	24	54		↑
Ökning av företagets export	21	36	31	44	33	22	22	19	32		↑
Ökning av företagets kapacitetsutnyttjande	42	55	47	44	36	20	16	20	41		↑
Ökning av företagets kostnader	8	26	29	38	24	14	13	10	20		↑
Ökning av företagets försäljningspriser	11	21	18	38	18	24	9	15	11		↘
Ökat intresse för företagsförvärv	11	36	40	30	22	20	15	24	25		→
Framtidsutsikter för de närmaste 12 månaderna											
Ökning av antalet heltidsanställda	15	26	27	38	22	16	7	20	20		→
Lätt att hitta rätt kompetens vid rekrytering	–	–	–	–	–	22	15	27	16		↓
Investerar i forskning och utveckling	19	25	20	40	38	44	44	41	27		↓
Investerar i produkter och tjänster	28	17	18	38	67	40	44	36	41		↗
Stora och små strategiförändringar	–	–	–	–	–	40	50	53	46		↓
Nya affärsmöjligheter de närmaste 12 månaderna											
Etablering på nya utländska marknader	19	11	13	16	33	34	42	27	11		↓
Förvärv av annan affärsverksamhet	6	4	11	20	11	28	31	32	27		↘
Försäljning av delar av/hela den egna verksamheten	2	0	0	14	9	18	11	20	25		↗
Nya strategiska allianser	11	2	4	8	11	18	25	12	13		→
Minskad aktivitet på utländska marknader	4	0	0	1	4	6	2	3	7		→
Stänga ner eller minska anläggningar utomlands	11	2	0	2	7	6	9	12	4		↓
Annat	13	2	42	23	51	0	2	0	0		→
Vet ej	53	83	36	8	4	0	0	2	9		↑
Nej	–	–	–	–	–	36	35	34	43		↑
Hinder för tillväxt de kommande 12 månaderna											
Den globala ekonomins utveckling	–	–	–	–	–	86	93	83	75		↓
Bristande efterfrågan	85	62	40	36	82	72	75	71	68		→
Valutakursförändringar	13	21	24	40	47	44	71	54	46		↓
Konkurrens från utländska aktörer	36	19	35	44	67	62	67	61	54		↓
Olja och energipriser	9	15	9	20	22	20	24	10	16		↑
Högre räntor	2	8	5	8	20	6	11	3	4		→
Minskad vinstutveckling	15	6	4	12	33	24	36	19	27		↑
Beskattningsregler	0	4	0	2	0	4	7	0	4		→
Lagstiftning och regleringar	4	2	5	6	9	14	18	10	11		→
Krav på ökade löner	6	2	9	10	36	28	27	15	14		→
Brist på kvalificerad arbetskraft	6	0	7	28	36	22	24	8	18		↑
Annat	6	8	5	18	4	2	0	3	7		→
Vet inte	8	6	9	6	0	0	0	2	0		→

2.

Inledning

2.1 Bakgrund och syfte

Två gånger per år, i kvartal 1 och 3, fångar vi upp och rapporterar aktuella trender och uppfattningar bland Sveriges största verkstadsföretag. Den här upplagan av Verkstadsbarometern blir den elfte i ordningen sedan starten 2008.

Syftet med en återkommande undersökning av det här slaget handlar om att förstå de utmaningar verkstadsföretagen står inför och få en samlad bild av hur branschen uppfattar sin omvärld. Hur ser företrädarna för en av Sveriges viktigaste branscher på framtiden, svensk ekonomi, konjunkturutveckling och det egna bolagets möjligheter på marknaden?

2.2 Målgrupp och urval

Målgruppen för undersökningen är ekonomichefer i 100 av landets största verkstadsföretag. Totalt har 56 telefonintervjuer genomförts under fyra veckor i september 2013.

3.

Den generella utvecklingen – synen på det ekonomiska läget i det egna företaget, branschen, Sverige och globalt

Hur ser verkstadsföretagen på vinstutveckling de kommande tolv månaderna för det egna företaget och för branschen i stort? Vilka förväntningar har de på Sveriges och omvärldens ekonomiska utveckling?

Svenska verkstadsföretag ser optimistiskt på framtiden och den positiva tonen har till och med förstärkts sedan årets första kvartal. De positiva signalerna gäller både för svensk och global ekonomi, till skillnad från tidigare undersökningar där synen på den globala ekonomiska utvecklingen varit mer återhållsam.

Rapporten visar också positiva tecken när det gäller frågor som rör den egna vinstutvecklingen, utsikterna för branschen som helhet, kapacitetsutnyttjande, exportvolymerna och företagets intäkter.

Vinsterna ökar för det egna företaget

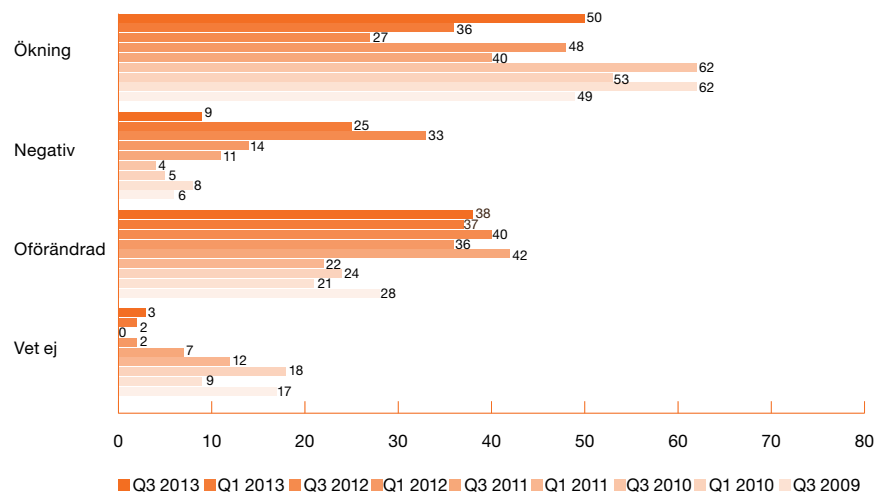
Företagen ser med växande optimism på den egna vinstutvecklingen. Hälften av företagen tror på en ökning av företagets vinster, medan motsvarande siffra för föregående kvartal var 36 procent.

Andelen som varnar för en negativ vinstutveckling har minskat från en fjärdedel i föregående mätning till knappt en av tio (nio procent). Denna andel var 33 procent i kvartal tre 2012 och 14 procent under det första kvartalet 2012.

Så många som 46 procent av företagen tror att vinstökningen blir måttlig under de kommande tolv månaderna och hamnar någonstans mellan en och tio procent, medan fyra procent tror på en vinstökning på elva procent eller mer.

Vinsterna ökar för det egna företaget

Fråga: Vad är din uppskattning av företagets vinstutveckling för de kommande tolv månaderna?

Figur 1
Uppskattning av företagets vinstutveckling de kommande tolv månaderna. Alla siffror i procent.

Tredje kvartalet 2012 trodde vart fjärde företag på en vinstökning mellan en och tio procent.

Periodens mätning visar att 38 procent tror på en oförändrad vinst vilket är näst intill samma nivå i förra mätningen då 37 procent trodde på ett sådant framtidsscenario.

Större skillnad är det mellan första och tredje kvartalet i år när det gäller negativ vinstutveckling. I början av året spådde 25 procent en negativ vinstutveckling och nu är den siffran nere på nio procent.

Sammantaget kan vi konstatera att verkstadssektorn räknar med en positiv vinstutveckling vilket kan tyda på mer hoppfull syn på konjunkturutvecklingen framöver.

Tilltagande optimism för vinstutvecklingen i branschen

Vi ser en mer positiv syn på vinstutveckling inom verkstadsbranschen som helhet. Och som i alla tidigare Verkstadsbarometrar är företagen mer återhållsamma till hela branschens vinstutveckling än till det egna företags.

I vår mätning från ett år tillbaka i tiden, tredje kvartalet 2012, hade endast 18 procent en positiv inställning till den egna vinstutvecklingen. Den siffran var oförändrad i årets första mätning medan motsvarande siffra i denna undersökning är 40 procent. Det är en påtaglig uppgång i tron på vinstutvecklig för branschen.

Andelen som förutspår en negativ vinstutveckling minskar däremot 32 procent från första kvartalet till 13 procent i denna. Samma siffra för ett år sedan i tredje kvartalet 2012, var 44 procent.

Andelen företag som tror på en oförändrad vinstutveckling för branschen som helhet ligger stabilt sedan förra mätningen och landar i denna undersökning på 46 procent mot tidigare 47 procent. Det är förhållandevis starka indikationer på en mer positiv syn på vinstutveckling för branschen.

Branschen tror på svensk ekonomi

Tilltron till svensk ekonomi ökar. Synen på svensk ekonomi är mer optimistisk än under första kvartalet 2013.

Så många som 38 procent av företagen bedömer i nuläget att det kommer att gå bra för Sveriges ekonomi under de kommande tolv månaderna, till skillnad från 25 procent i den förra undersökningen.

Studerars andelen som är pessimistiska till den ekonomiska utvecklingen under de kommande tolv månaderna blir trenden ännu tydligare. I mätningen från det tredje kvartalet 2012 var andelen pessimister 44 procent, de sjönk till 14 procent i förra mätningen och är nu nere på fem procent.

Många är dock försiktiga i sin bedömning av utsikterna för svensk ekonomi och över hälften (55 procent) tror inte att det ekonomiska läget varken kommer att försämrans eller förbättras utan vara relativt oförändrad under det närmaste året. Motsvarande siffra från första kvartalet 2013 var 59 procent.

Den globala ekonomin blir bättre

Rapporten visar att tilltron till svensk ekonomi färgar av sig när det gäller synen på den globala ekonomin.

En fjärdedel av företagen bedömde i den förra undersökningen att den globala ekonomin skulle bromsa in.

I denna mätning är motsvarande siffra nio procent. Över hälften av verkstadsföretagen är varken optimistiska eller pessimistiska när det gäller synen på den globala ekonomin. Vilket är oförändrat mot föregående undersökning.

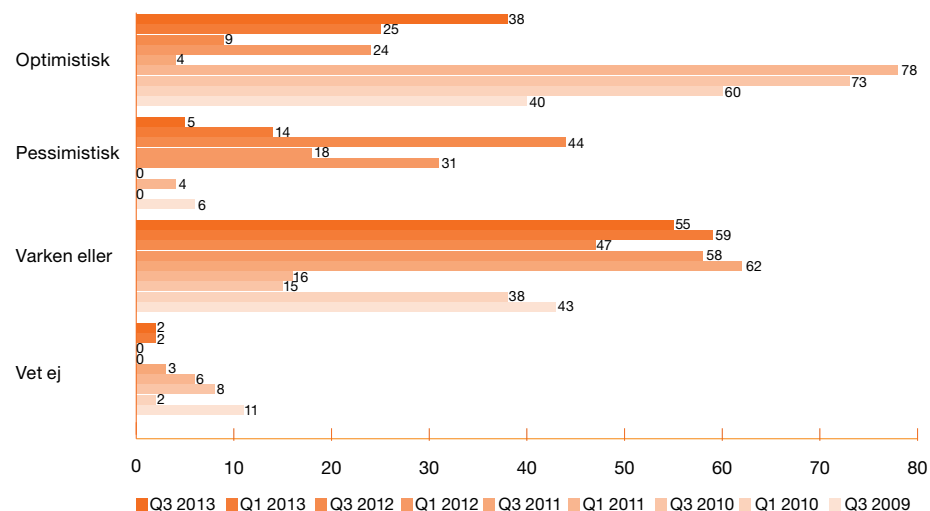
Andelen som tror på en alltmer ljusnande global ekonomi har ökat från 24 till 38 procent i år. Som jämförelse kan nämnas att vid mätningen för ett år sedan så var bara elva procent optimistisk kring världsekonomin.

Figur 2

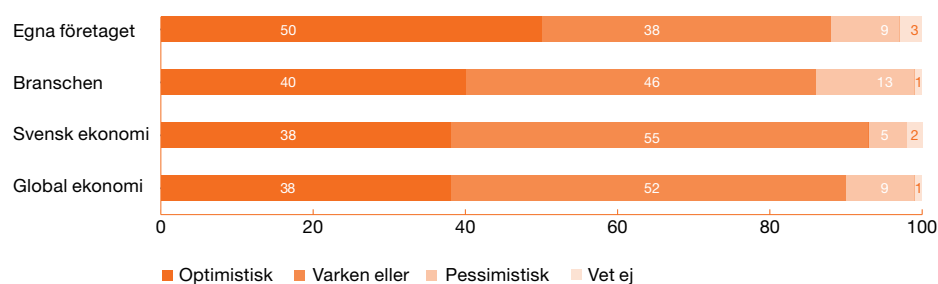
Verkstadsföretagens syn på svensk ekonomi under de kommande tolv månaderna. Alla siffror i procent.

Det ljusnar för svensk ekonomi

Fråga: Hur bedömer ni utsikterna för svensk ekonomi för de kommande tolv månaderna?

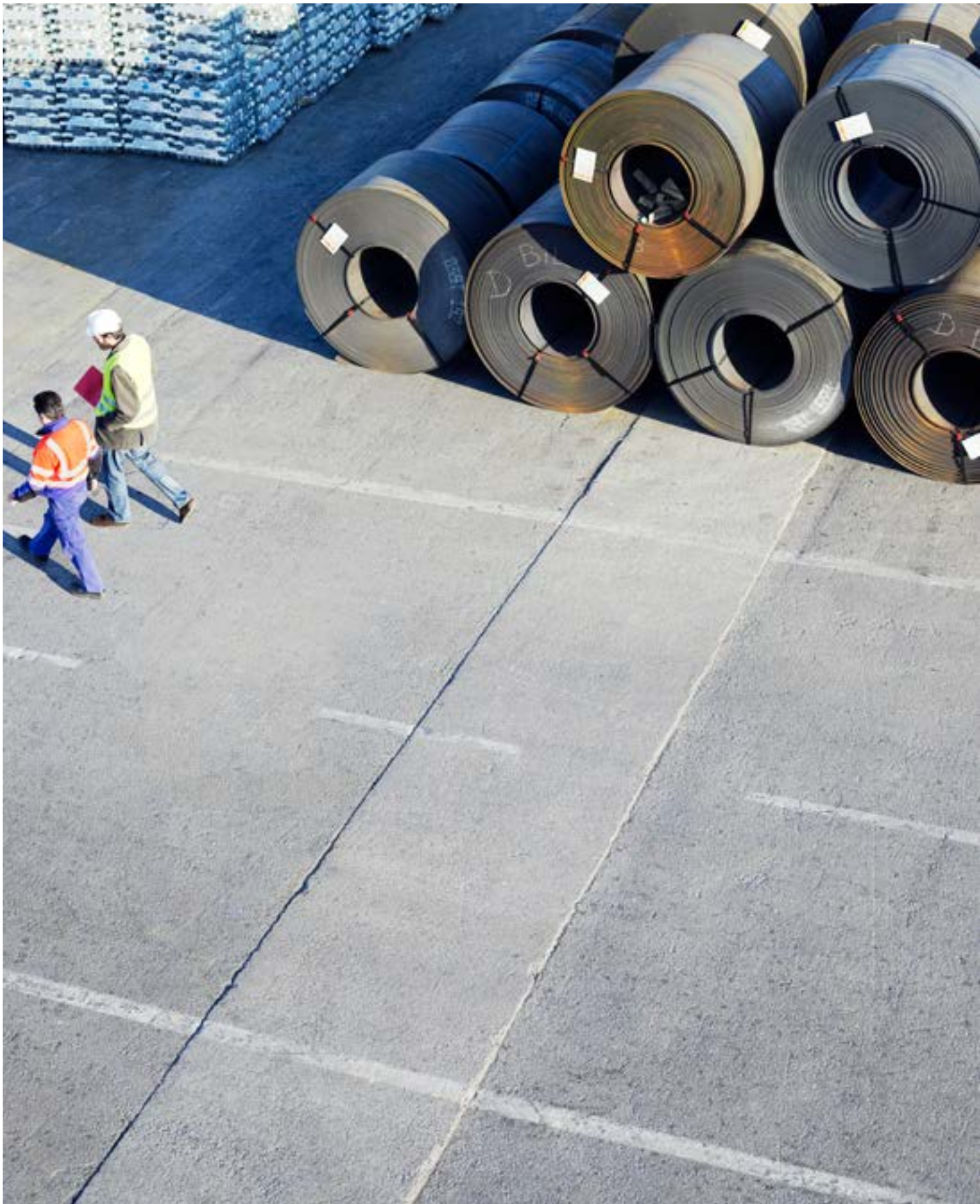

Företagens syn de kommande 12 månaderna

Figur 3

Verkstadsföretagens syn på vinstutvecklingen de kommande tolv månaderna för det egna företaget, branschen, svensk och global ekonomi. Alla siffror i procent.

4.

Det egna företaget – nuläget i förhållande till årets första kvartal

I detta avsnitt ger verkstadsföretagen sin syn på det egna företags intäkter, export, kapacitetsutnyttjande, kostnader, försäljningspriser och intresse för företagsförvärv i förhållande till årets första mätning.

Intäkterna ökar

Tillväxten inom verkstadssektorn kommer att tillta vilket bedömningen av företagens (ökade) intäkter indikerar.

I förra mätningen angav 37 procent att intäkterna är lägre än för tre månader sedan. Motsvarande siffra i denna mätning är 14 procent.

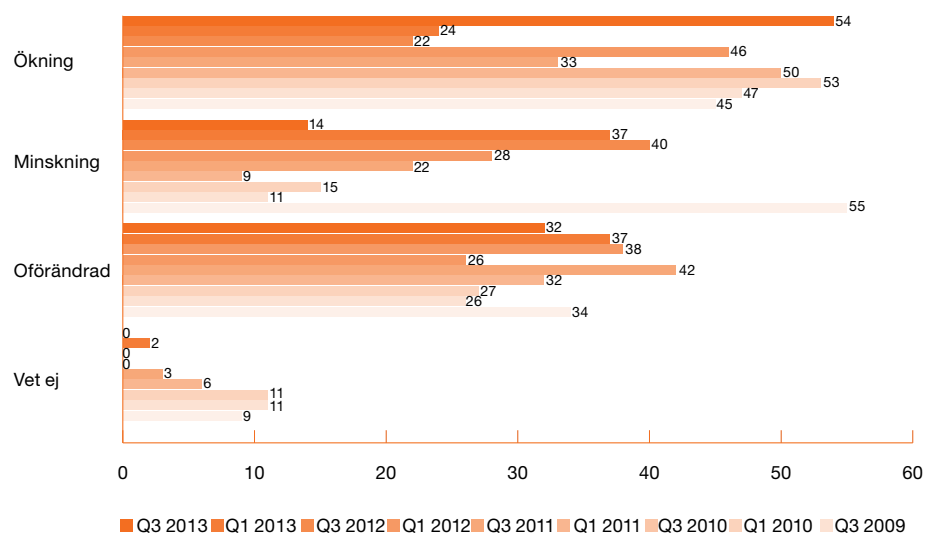
Istället indikerar 54 procent att företagets intäkter ökar, att jämföra med 24 procent i den förra undersökningen.

Dessa siffror är i paritet med den bästa tillväxtperioden som verkstadsbarometern uppmätt sedan starten 2008. En synnerligen positiv tillväxtfas för verkstadsföretagen var under tidsperioden första kvartalet 2010 till första kvartalet 2011.

Då angav runt 50 procent att deras intäkter ökade. Sämst resultat såg vi under det tredje kvartalet 2008 (under finanskrisen) då bara ett av tio företag rapporterade ökade intäkter.

Intäkterna ökar

Fråga: Hur bedömer ni företags intäkter nu jämfört med för tre månader sedan?

Figur 4

Bedömning av företags intäkter nu jämfört med för tre månader sedan. Alla siffror i procent.

Exportvolymerna ökar

Vi ser i denna mätning att exportvolymerna ökar i förhållande till första kvartalet 2013.

Verkstadsföretagen har sedan vi startade Verkstadsbarometern 2008 rapporterat ökande exportvolym fram till och med mätningen det första kvartalet 2011. Då sa 44 procent att exporten var större än tidigare kvartal.

Därefter har exportvolymerna minskat igen och i föregående undersökning var andelen som bedömde att exportvolymen skulle öka nere på 19 procent. I denna mätning anger 32 procent att exporten bedöms att öka. Detta är ett noterbart trendbrott.

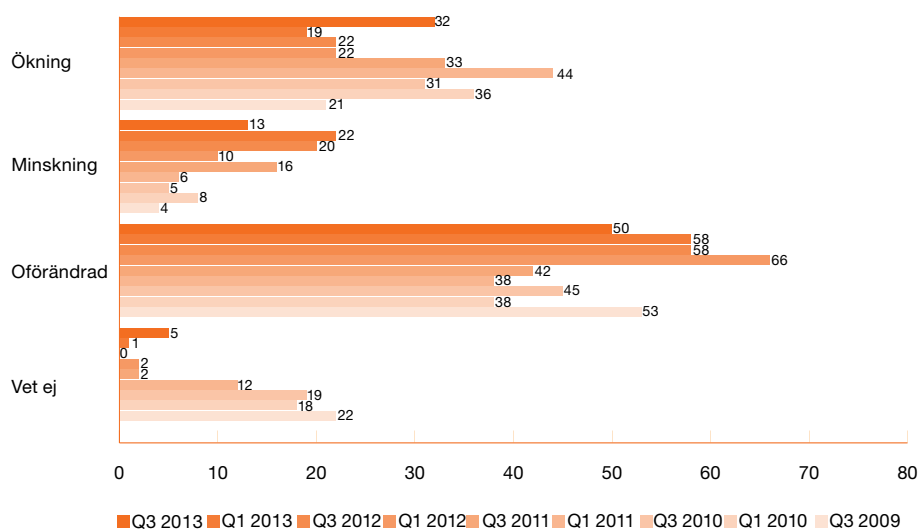
Hälften av verkstadsföretagen säger att exporten kommer att förbli oförändrad jämfört med tre månader tidigare. I föregående mätning var samma siffra 58 procent.

I denna mätning säger 13 procent av företagen att exporten minskar. Samma siffra föregående mätning var 22 procent. Det är också en indikation på att exportvolymen kommer att förändras och gå mot en ökad exportvolym.

I vår undersökning från första kvartalet 2009 trodde 36 procent av verkstadsföretagen att exporten skulle bli mindre än de trodde tre månader tidigare. Tredje kvartalet 2009 var optimismen större och denna andel som trodde på minskad export sjönk till endast fyra procent. I nästkommande mätning var siffran sex procent.

Exportvolymerna ökar

Fråga: Hur bedömer ni företagets export nu jämfört med för tre månader sedan?

Figur 5

Bedömning av företagets export nu jämfört med för tre månader sedan. Alla siffror i procent.

Kapacitetsutnyttjandet ökar

Även kapacitetsutnyttjandet ökar inom verkstadssektorn i förhållande till föregående mätning. En betydligt högre andel av företagen, 41 procent, anger i denna undersökning att de kommer att öka sitt kapacitetsutnyttjande i förhållande till första kvartalet 2013 då siffran var 20 procent.

I de två senaste mätningarna har andelen företag som säger att de har minskat sitt kapacitetsutnyttjande, legat runt 30 procent.

Detta kvartals undersökning visar att andelen företag som uppger minskat kapacitetsutnyttjande har minskat till 14 procent.

Totalt anger 43 procent av verkstadsföretagen att deras kapacitetsutnyttjande är detsamma som för tre månader sedan. I årets första mätning var motsvarande siffra 47 procent, i mätningen innan, tredje kvartalet 2012, 55 procent, och i första kvartalet 2012 var siffran 60 procent.

Även om en optimism genomsyrar dessa uppgifter bör man ha perspektiv på siffrorna. Första kvartalet 2009 svarade hela 73 procent av företagen att deras kapacitetsutnyttjande minskat.

Kostnaderna ökar

Verkstadsföretagens minskade kostnader är en utveckling som tenderar att brytas något i denna undersökning. Andelen företag som uppger att de ser en minskning av företagets kostnader jämfört med tre månader tidigare uppgår till 32 procent i denna mätning. I förra mätningen var motsvarande siffra 49 procent och i mätningen dessförinnan – tredje kvartalet 2012 – var den 36 procent.

Samtidigt uppger 20 procent att företagets kostnader ökat, vilket är en förändring sedan de tre senaste mätningarna då denna siffra legat runt tio procent.

Försäljningspriserna ligger i stort sett orörliga

Tre av fyra företag anger att försäljningspriserna kommer vara oförändrade framöver. Motsvarande andel i den förra undersökningen var 63 procent och i mätningen innan dess var siffran 69 procent.

I förra mätningen bedömde 15 procent av verkstadsföretagen att försäljningspriserna ökat under de senaste tre månaderna. Denna gång ser elva procent en sådan utveckling vilket är en tendens till minskning eller åtminstone en signal över att de inte ökar.

Andelen företag som ser minskade försäljningspriser uppvisar en svagt fallande tendens i relation till förra mätningen. 14 procent uppger minskade försäljningspriser. Vid förra mätningen var siffran 19 procent.

Intresse för företagsförvärv oförändrat

En av fyra tycker att det finns ett intresse för företagsförvärv och företagssammanslagningar vilket är oförändrat sedan förra mätningen. Då uttryckte 24 procent intresse för förvärv.

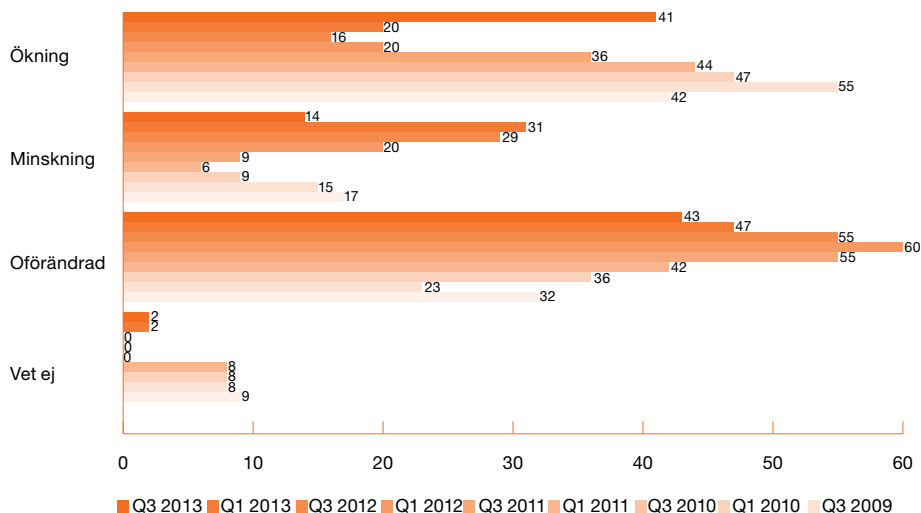
Det största intresset som Verkstadsbarometern uppmätt var 2010. Då svarade fyra av tio att de var intresserade av företagsförvärv och sammanslagningar.

De allra flesta av företagen i denna mätning, 64 procent, anser att intresset för företagsförvärv inte förändrats. Det är en ökning i förhållande till förra mätningen då 58 procent tyckte att intresset inte förändrats.

De fåtal initiativ till företagsförvärv och företagssammanslagningar som företagen ser kommer främst från Västeuropa, inhemska intressenter, Nordamerika och Asien.

Kapacitetsutnyttjandet ökar

Fråga: Hur bedömer ni företagets kapacitetsutnyttjande nu jämfört med för tre månader sedan?

Figur 6

Bedömning av företagets kapacitetsutnyttjande jämfört med tre månader tidigare. Alla siffror i procent.

5.

Det egna företaget – framtidsutsikter för de kommande tolv månaderna

I det här avsnittet tittar vi på företagens personalsituation och investeringsvilja under det kommande året. Vi belyser även frågor som nya affärsmöjligheter, hinder för tillväxt och strategifrågor.

Personalstyrkan oförändrad

Förändringen vindar blåser något när det gäller personalsituationen. Verkstadsföretagen går från att vilja skär ner i personalen till att försöka behålla personalstyrkan oförändrad. Andelen företag som avser att hålla sin personalstab intakt har ökat från 25 till 41 procent i denna mätning.

Den andelen har sedan 2010 legat i intervallet 45 till 60 procent. Kanske ser vi ett mer påtagligt trendbrott för den här perioden?

Fler än hälften av företagen, eller 53 procent, svarade vid förra mätningen att de tänkte reducera personalstyrkan. Samma siffra har i denna undersökning minskat till 38 procent; att jämföras med första kvartalet 2012 då 22 procent avsåg att reducera sin personal.

En femtedel av företagen tänker öka sin personalstyrka vilket är detsamma som vid föregående mätning. Dagens siffror är betydligt mindre alarmerande i förhållande till de siffror som vi uppmätte sista kvartalet 2008 och första kvartalet 2009, i finanskrisens spår.

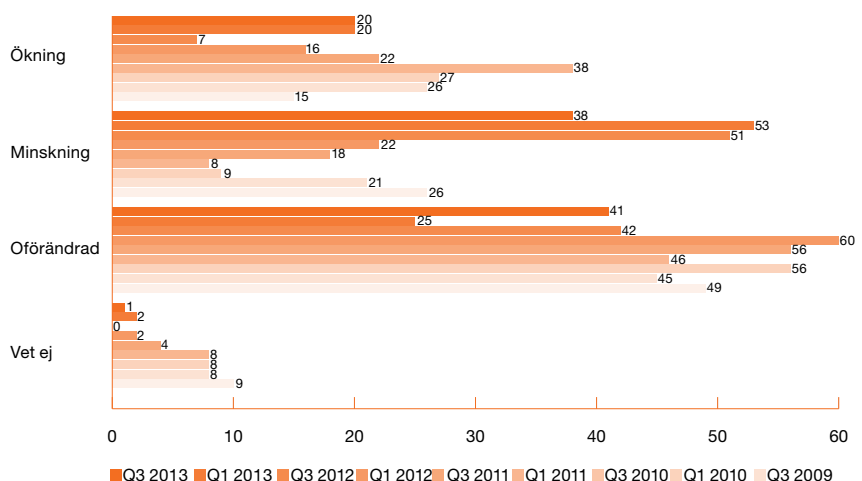
Då planerade bara sju respektive fyra procent att öka sin personalstyrka, medan 47 respektive 60 procent tänkte minska sin personalstyrka.

De företag som planerar att nyanställa ser vissa svårigheter i att hitta rätt personal. I förra mätningen tyckte 22 procent att det var svårt att hitta rätt kompetens. Denna siffra har i denna mätning ökat till 29 procent.

De företag som tycker det är lätt att hitta rätt personal har minskat från 27 procent i förra mätningen till 16 procent i denna.

Personalnedskärningarna oförändrad

Fråga: Planerar företaget att öka eller minska antalet heltidsanställda under de närmaste tolv månaderna?

Figur 7

Ökning eller minskning av personal de närmaste tolv månaderna. Alla siffror i procent.

Satsning på forskning och utveckling minskar

Expansionsviljan bland verkstadsföretagen har inte förändrats särskilt mycket sedan föregående mätning, även om man kan se en viss tendens till att företagen försöker förändra sina expansionsambitioner. Det är fortfarande en övervägande majoritet av företagen som har för avsikt att växa och utvecklas inom de kommande tolv månaderna.

Tredje kvartalet 2011 angav elva procent av verkstadsföretagen att de inte hade några expansionsplaner. Den andelen ökade till 18 procent första kvartalet 2012 och landar i denna undersökning på 25 procent vilket är samma siffra som vid föregående mätning. Det betyder alltså att vart fjärde verkstadsföretag tvekar när det gäller att expandera sin verksamhet.

Nya produkter och tjänster är fortsatt det område där flest företag inom verkstadssektorn kommer att öka sina utgifter under det kommande året. 41 procent av företagen planerar att satsa mer resurser på nya produkter och tjänster vilket är en ökning sedan förra undersökningen.

I den förra undersökningen var motsvarande siffra 36 procent, medan den var 67 procent i undersökningen från tredje kvartalet 2011. I undersökningen dessförinnan – från det första kvartalet 2011 – var den ungefär som idag 40 procent.

Andelen verkstadsföretag som uppger att de vill öka investeringar i forskning och utveckling har varit ungefär densamma sedan första kvartalet 2011 (runt 40 procent).

I detta kvartal faller denna siffra ganska dramatiskt från 41 procent i föregående kvartal till 27 procent. En tänkbar förklaring till det kan vara att företag satsa på mer säkra projekt i osäkra tider.

Det som företagen främst signalerar att dra ner på, utöver forskning och utveckling, är IT-investeringar. Företagen ökar däremot sina utgifter inom marknadsföring och försäljning, produktionskapacitet och när det gäller utbyggnad av lokaler.

Etablering på utländska marknader lockar inte

Intresset av nya affärsmöjligheter har minskat sedan föregående mätning. Denna gång är det 43 procent av verkstadsföretagen som säger att de inte kommer att delta i någon form av nya affärsmöjligheter inom de närmaste tolv månaderna. Det kan jämföras med 34 procent i förra undersökningen och 35 undersökningen dessförinnan.

Etablering på nya utländska marknader låg i topp vid de två föregående mätningarna när det gäller deltagande i nya affärsmöjligheter. 27 procent av företagen kunde tänka sig ett sådant framtidsscenario vid förra mätningen medan samma siffra i denna mätning reducerats till elva procent. Detta är en relativt kraftfull minskning i strävandet att etablera sig på utländska marknader.

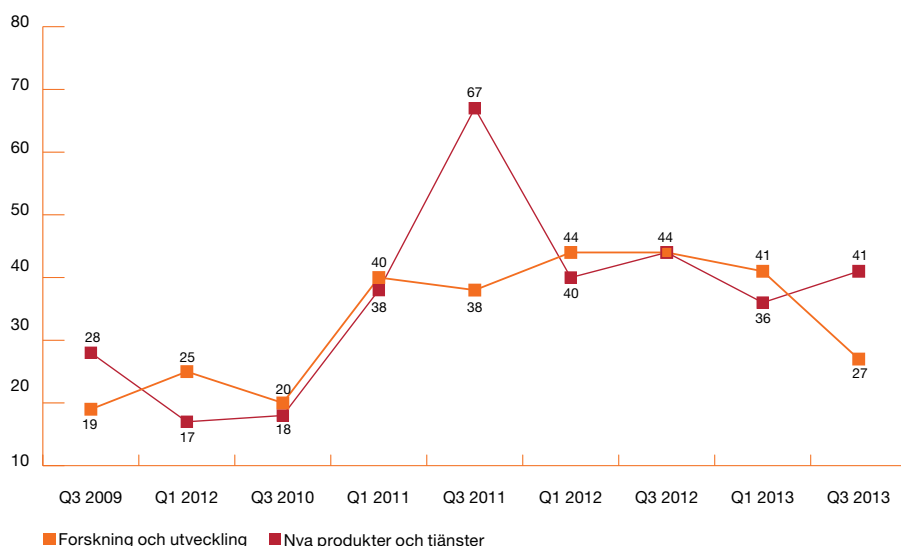
I denna mätning ligger verkstadsföretagens fokus på förvärv av annan affärsverksamhet och försäljning av delar eller hela den egna verksamheten. Cirka en tredjedel av verkstadsföretagen kan tänka sig att köpa upp andra företag under de kommande tolv månaderna (27 procent i denna mätning och 32 i den förra).

Tendenser finns till att verkstadsföretagen är något mer öppna för att sälja hela eller delar av den egna verksamheten. Under tredje kvartalet 2012 svarade elva procent av företagen att de var intresserade av att sälja hela eller delar av den egna verksamheten. I den föregående mätningen hade denna siffra ökat till 20 procent och är nu 25 procent.

Intresset för att gå in i nya strategiska allianser är oförändrat. 13 procent av verkstadsföretagen kan tänka sig nya strategiska allianser.

Satsning på forskning och utveckling minskar

Fråga: Inom vilket eller vilka områden kommer företaget att öka utgifterna under de närmaste tolv månaderna?

Figur 8

Andel av verkstadsföretagen som avser att investera i forskning och utveckling samt nya produkter och tjänster de närmaste tolv månaderna. Alla siffror i procent.

Valutakursförändringar ett allt mindre hot

Fråga: Vilken eller vilka av följande faktorer utgör hinder för ert företags tillväxt under de närmaste tolv månaderna?

Hinder	Q3 2013	Q1 2013	Q3 2012	Q1 2012	Q3 2011	Q1 2011	Q3 2010	Q1 2010	Q3 2009
Den globala ekonomins utveckling	75	83	93	86	-	-	-	-	-
Bristande efterfrågan	68	71	75	72	82	36	40	62	85
Valutakursförändringar	46	54	71	44	47	40	24	21	13
Konkurrens från utländska aktörer	54	61	67	62	67	44	35	19	36
Olja och energipriser	16	10	24	20	22	20	9	15	9
Högre räntor	4	3	11	6	20	8	5	8	2
Minskad vinstutveckling	27	19	36	24	33	12	4	6	15
Beskattningsregler	4	0	2	4	0	2	0	4	0
Lagstiftning och regleringar	11	10	18	14	9	6	5	2	4
Krav på ökade löner	14	15	27	28	36	10	9	2	6
Brist på kvalificerad arbetskraft	18	8	24	22	36	28	7	0	6
Annat	7	3	0	2	4	18	5	8	6
Vet inte	0	2	0	0	0	6	9	6	8

Tabell 2

Hinder för tillväxt de närmaste tolv månaderna. Alla siffror i procent.

Valutakursförändringar mindre hot för tillväxt

Bland de faktorer som utgör hinder för tillväxt enligt verkstadsföretagen hittar vi främst den globala ekonomins utveckling, bristande efterfrågan och konkurrens från utländska aktörer. 75 procent av företagen ser den globala ekonomiska utvecklingen som det största hindret. Detta är en minskning sedan föregående mätning då samma siffra var 83 procent.

I denna undersökning fortsätter det upplevda hotet från valutakursförändringar att minska. Vid mätningen för ett år sedan (kvartal 3 2012) var det 71 procent av verkstadsföretagen som oroades av valutakursförändringar. I denna mätning är motsvarande siffra 46 procent.

Ett annat upplevt hinder för tillväxt som ökat i styrka är avtagande vinstutveckling. I förra mätningen såg 19 procent detta som ett hinder för tillväxt, nu är denna siffra uppe på 27 procent.

Andra områden som ökar i betydelse för tillväxt mellan de två senaste undersökningarna är olja och energipriser samt brist på kvalificerad arbetskraft. Samtliga av dessa områden utgör i dagsläget större hinder för tillväxt än för sex månader sedan.

Inga dramatiska justeringar i strategin

I en jämförelse med föregående mätning kan endast marginella skillnader i företagens strategiarbete konstateras. Men det är inte de stora justeringarna som avses utan smärre finjusteringar. Vid förra mätningen sa 44 procent av verkstadsföretagen att de inte planerade några strategiförändringar under det kommande året. I denna mätning är motsvarande siffra 48 procent.

Andelen företag som bara avser att finjustera sin strategi har minskat från 46 procent i föregående mätning till 41 procent i denna. De stora strategiförändringarna ligger oförändrat sedan föregående mätning, fem procent mot sju procent i den förra mätningen.

Välkommen att kontakta oss

Olof Enerbäck

010-213 12 90
olof.enerback@se.pwc.com

Andreas Stranne

010-213 14 47
andreas.stranne@se.pwc.com

Johan Palmgren

010-213 12 18
johan.palmgren@se.pwc.com

PwC Sverige är marknadsledande inom revision, redovisning, skatt- och affärsrådgivning med 3 800 medarbetare på 130 orter runt om i landet. Med erfarenhet och unik branschkunskap utvecklar vi värden för våra 66 000 kunder vilka utgörs av globala företag, svenska storföretag och organisationer, mindre och medelstora, främst lokala företag samt den offentliga sektorn.

PwC Sverige drivs som en självständig och oberoende juridisk enhet. Vi ingår i det globala nätverket PwC och delar våra kunskaper, erfarenheter och lösningar med 184 000 medarbetare i 157 länder för att utveckla nya perspektiv och praktiska råd.

